

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Posudek oponentky práce

Autor práce: Martina Baroňová

Název práce: Proměna životního stylu mladých dospělých v souvislosti s pandemií COVID-19

Autor posudku: Pavla Malvotová

Návrh klasifikace práce: *velmi dobře*

Základní charakteristika práce.

V empirické práci o rozsahu 36 stran textu si autorka klade ambiciózní cíl s pomocí hloubkových polostrukturovaných rozhovorů prozkoumat, jak pandemie COVID-19 proměnila životní styl (v oblasti trávení volného času a péče o zdraví) českých mladých studujících a pracujících. Očekává přitom, že podoba a vnímání změn byla rozdílná u studujících a pracujících.

KONCEPČNÍ STRÁNKA PRÁCE

Má práce jasně formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

Spíše ano. Nepřesnost vidím u formulace čtyř výzkumných podotázek, kdy závěry ne vždy odpovídají dané podotázce: otázka cílí na stav po pandemii, ale závěry se týkají i stavu při pandemii, viz kap. 2.6.

Má práce adekvátně stanovenou a jasně vyloženou metodu a postup řešení?

V základních ohledech je postup a metoda popsána jasně, doporučila bych ale detailněji komentovat jednotlivé metodologické kroky či rozhodnutí a limity s nimi spojené (například odůvodnění výběru respondentů z autorčiných známých a diskuze limitů takového rozhodnutí). Jako problematické vidím to, že zvolená metoda (kvalitativní rozhovory se sedmi respondenty z okruhu autorčiných známých) nemůže poskytnout dostatečné podklady pro dosažení cílů a zodpovězení otázek, které si autorka předsevzala, mohla by sloužit spíše v rámci předvýzkumu k danému tématu. Bohužel značné metodologické limity prakticky nejsou v práci rozebrány (odstavec 2.7 na str. 42 zcela jistě nedostačuje).

Jsou jednotlivé části práce (zejm. teoretická a empirická) vyvážené a vhodně propojené, vytváří text konzistentní celek?

Spíše ano, určitou nekonzistenci vidím v důrazu na Bourdieův pojem habitus a v něm se odrážející mocenské vztahy v teoretické části, který ovšem není v dalších částech příliš využit.

Jsou argumentace a text práce a vystavěny logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

Základní členění je přehledné, nicméně strukturování v rámci odstavců je horší a nepomáhá čtivosti a srozumitelnosti textu. Doporučila bych odstavce začínat tím, co je nejdůležitější a pak v odstavci rozvíjet jednu myšlenku, autorka často spojuje více myšlenek dohromady.

Dílní doporučení:

- informace o tom, co je rozuměno mladým dospělým se objevuje nelogicky až na str. 17

- nestrukturovala bych po výzkumech, ale po tématech, někdy je to matoucí
- pojem habitus bych vysvětlila už při prvním výskytu v textu (s. 9)

OBSAH PRÁCE

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vhléd autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování,...).

Zpracování teoretické části hodnotím jako průměrné, jen zčásti relevantní k záměru výzkumu. Na jednu stranu lze ocenit snahu autorky zakotvit práci v sociologické perspektivě, a to i s využitím prací českých sociologů životního stylu. Na druhou stranu v citovaných empirických zjištěních mnohdy chybí jejich zasazení do sociálního kontextu a diskutování jejich relevance pro české prostředí.

Autorka dále akcentuje socio-ekonomické pojetí životního stylu (hodil by se možná více pojem životní způsob), přičemž předpokládá odlišné prožívání změn a dopady na životní styl u mladých studentů a mladých pracujících, které chápe jako dvě sociální třídy. K tomuto kroku ale postrádám v práci argumentaci.

Čtivost textu je nižší, z důvodu horšího strukturování a častého vršení sekundárních citací zjevně překládaných z angličtiny.

Hodnocení kvality empirické části práce (adekvátnost použitých metod a postupů vzhledem k cíli práce, správnost aplikace metod a postupů, prezentace a interpretace výsledků,...).

Zpracování empirické části hodnotím také jako průměrné. Prezentace výsledků je přehledná, část 2.5 je čtivá a autorka dokáže v množství zjištěných údajů najít jednotící linky. Ocenila bych ale přesnější a důslednější popis postupu (například jak přesně bylo kontrolováno dosažení teoretické saturace či odůvodnění výběru vzorku z řad vlastních známých).

Obecně je výzkum pojat velmi zešíroka – autorku zajímají dopady pandemie během ní i po ní, chce porovnávat dvě různé skupiny mezi sebou, ptá se na hodnocení dopadů pandemie nejen na respondenty samotné, ale i na ostatní atd. Samotný scénář rozhovoru je velmi dlouhý a některé otázky jsou poměrně návodné (Příloha I). V důsledku autorka bohužel nemohla jít příliš do hloubky či detekovat jemnější nuance v prožívání, otázkou je potom samozřejmě i samotná validita zjištění.

Dílčí komentáře:

Pojem životního stylu je v empirické části chápán místy rozvolněně, autorka k němu vztahuje například i prožívané finanční problémy či stres (s. 40).

Doporučila bych vzhledem k povaze výzkumu upustit od srovnávání obou skupin v kvantitativních termínech (srovnání počtu respondentů, kteří v rámci každé ze skupin referovali o určité zkušenosti je ve vzorku 7 osob v kvalitativním výzkumu irelevantní).

Hodnocení diskuse a závěrů práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, snaha o vysvětlení závěrů a jejich argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

V diskuzi jsou nejprve přehledně zodpovězeny všechny výzkumné podotázky. Spíše než o explanaci jde o deskripci, což ale odpovídá stavu poznání a povaze výzkumu. Bohužel citelně chybí důkladná rozprava nad limity práce. V diskuzi nejsou výsledky nijak vztaženy ke konceptu habitu, přitom šlo podle východisek o klíčový koncept.

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení naplnění kritérií odborného textu (rozsah práce (BP 72-126 tis. znaků, DP 108-162 tis. znaků) citační normy, odkazy, popis datových zdrojů, jasnost odlišení myšlenek autora od převzatých, seznam literatury atd.)

Kritéria odborného textu bakalářské práce jsou v hlavních rysech (rozsah, práce s citační normou) dodržena, i když místy není úplně jasné, co jsou myšlenky autorky a co myšlenky převzaté, často se také objevují zbytečně hutné pasáže poskládané z nepříliš čtivých citací. Formátování závěrečného seznamu literatury by zasloužilo více pozornosti.

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje,...)

Využité zdroje jsou pestré, aktuální, dostatečného rozsahu (závěrečný seznam čítá okolo 40 pramenů), postrádám ale nějaké české výzkumy z doby pandemie.

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, označení příloh, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Po této stránce práce nijak nevybočuje, pozitivní je, že překlepů či chyb je minimum. Větší péči by zasloužilo převádění citací z angličtiny do čtivé češtiny.

Další poznámky

-

Celkové hodnocení práce

Autorka odvedla velký kus v práci podobě realizace vlastního kvalitativního výzkumu na ojedinelé téma, což oceňuji. Práce na mě ale zároveň působí poněkud předimenzovaně a přitom nedotaženě. Zejména reflexe metody měla být podle mého názoru důkladnější.

Otázky a náměty k obhajobě

Prosím autorku o diskutování metodologických limitů práce.
Mohla by autorka přiblížit, jak se k tématu práce a případně zjištěním jejího výzkumu váže téma moci, o kterém hovoří v teoretické části?

Datum: 5. 6. 2024

Podpis: Pavla Malvotová, v.r.